

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

الموجز فی اصول الفقه

مقدمه الواجب

جلسه ۱۳

استاد وافی

مقدمه الواجب

تعریف مقدمه: آنچه به وسیله آن، به شیئی دیگری می رسیم که اگر آن چیز نباشد، رسیدن به

شیئی دیگر ممکن نیست

و جوب مقدمه:

از منظر عقل: لازم و واجب است

از منظر شرع: محل اختلاف است

تقسیمات مقدمه:

تقسیم اول:

۱- مقدمه داخلی: اجزاء یک مرکب (مثل اجزاء نماز)

۲- مقدمه خارجی: آنچه یک شیئی بر آن متوقف است و وجودی خارج و مستقل از وجود شیئی

دارد (مثل وضو نسبت به نماز)

تقسیم دوم:

۱- مقدمه عقلیه: آنچه ذی المقدمه عقلاً بر آن متوقف است (مثل قطع مسافت نسبت به حج)

۲- مقدمه شرعی: آنچه ذی المقدمه شرعاً بر آن متوقف است (مثل طهاره نسبت به نماز)

۳- مقدمه عادی: آنچه ذی المقدمه عادهً بر آن متوقف است (مثل نردبان برای صعود)

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

تقسیم سوم:

۱- مقدمه الوجود: آنچه وجود ذی المقدمه متوقف بر آن است (مثل توقف کل بر اجزاء)

Imam Sadiq.tv ۲- مقدمه الصحة: آنچه صحت ذی المقدمه متوقف بر آن است (توقف صحت صلاة بر طهارة)

۳- مقدمه الوجوب: آنچه وجوب ذی المقدمه متوقف بر آن است (مثل توقف وجوب حج بر

استطاعة)

۴- مقدمه العلم: آنچه علم به تحقق ذی المقدمه متوقف بر آن است (توقف علم به رو به قبله بودن

نماز، بر اینکه به ۴ جهت نماز بخوانیم)

✓ فقط در وجوب یا عدم وجوب دو مقدمه اول نزاع وجود دارد

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

تقسیم چهارم:

۱- السبب: آنچه وجود مسبب از اوست (مثل زوال شمس نسبت به وجوب نماز ظهر)

۲- الشرط: آنچه از عدمش، عدم مشروط لازم می شود ولی از وجودش، وجود مشروط لازم

نمی آید (مثل وضو نسبت به نماز)

۳- المعد: آنچه معلول را به علت نزدیک می کند (مثل بالا رفتن از نردبان)

۴- مانع: آنچه وجودش مانع از تاثیر مقتضی است (مثل حدث که مانع از نماز است)

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

تقسیم پنجم:

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

۱- المقدمة المفوتة: مقدمه ای که عقلا واجب است قبل از ذی المقدمه انجام شود بر وجهی که اگر انجام نشود، واجب هم در وقتش انجام نمی شود (مثل انجام غسل جنابت قبل از فجر، برای روزه گرفتن)

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv - المقدمة الغير المفوتة

تقسیم ششم:

- ۱- مقدمه غیر عبادیه: اکثر مقدمات غیر عبادی هستند (مثل تطهیر لباس برای نماز)
- ۲- مقدمه عبادیه: مقدماتی که در صورتی مقدمه می شوند که بصورت عبادی انجام شوند (منحصرند در: وضو، تیمم و غسل)

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نظر اصولیین در حکم مقدمه:

- ۱- همه واجب اند (قول مشهور)
- ۲- هیچکدام واجب نیستند
- ۳- قول به تفصیل

✓ نظر مصنف: مقدمه اساسا وجوب شرعی ندارد

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv